EFDA
የኢትዮጵያ ምግብና መድኃኒት ባለሥልጣን
ETHIOPIAN FOOD & DRUG AUTHORITY

ከኢትዮጵያ የምግብና መድኃኒት ባለሥልጣን ጋር በመተባበር በየ15 ቀኑ የሚታተም

ተመሳስለው የተሰሩ መድኃኒቶች የጤናው ዘርፍ ተግዳሮቶች ናቸው!

የምግብና የመድኃኒት አስተዳደር አዋጅ ቁጥር1112/11 በግልፅ እንዳስቀመጠው “አስመስሎ ማቅረብ” “counterfeiting” ማለት ማሸጊያን፣ መለያን፣ የንግድ ምልክትን፣ የንግድ ስምን ወይም ማንኛውንም ዓይነት መለያ ምልክትን ጨምሮ የአንድን ምርት ምንነትና ምንጭ ሆን ብሎ አሳሳች በሆነ መንገድ ማሸግ ወይም ገላጭ ጽሁፍ በመለጠፍና ይህንኑ በሀሰተኛ መንገድ የታሸገን ወይም ገላጭ ጽሁፍ የተደረገበትን ምርት በትክክለኛ አምራቹ እንደተመረተ በማስመሰል ማቅረብ ነው ››ይላል፡፡

አስመስሎ ማቅረብ “counterfeiting” እውነተኛ ምርቶችን በመኮረጅ ሸማቾችን ለማታለል የተነደፈ ህገ-ወጥ ምርት ወይም ስርጭት ነው። ተመሳስለው የተሰሩ ዕቃዎች ብዙውን ጊዜ ዝቅተኛ ጥራት ያላቸው እና በተጠቃሚዎች ላይ የጤናና የደህንነት አደጋዎችን ሊያስከትሉ የሚችሉ ሲሆን ተመሳስለው የተሰሩ ዕቃዎች ሸያጭ ሕገ-ወጥ በመሆናቸው ለሚመለከታቸው አምራቾች እና ሸማቾች ከባድ መዘዝ የሚያስከትሉ ናቸው፡፡

አስመስሎ ማቅረብ “counterfeiting” በአጭሩ ሸማቾችን ለማታለል ወይም ከእነዚህ የሐሰት ምርቶች ሽያጭ ትርፍ ለማግኘት በማሰብ የውሸት ወይም ያልተፈቀዱ የሸቀጦች ቅጂዎችን የማምረት ተግባር ነው።

ይህ ህገወጥ አሰራር የብር ኖቶችን፣የቅንጦት ዕቃዎችን፣ ኤሌክትሮኒክስና ፋርማሲዩቲካልን ጨምሮ የተለያዩ ምርቶችን ሊያካትት ይችላል። አስመስሎ የማቅረብ ንግድ በተጠቃሚዎችና በአጠቃላይ በኢኮኖሚው ላይ አሉታዊ ተጽእኖ ሊያሳድር የሚችል ከባድ ወንጀል ነው።

መረጃዎች እንደሚያመላክቱት፣በዓለም ኢኮኖሚ ውስጥ አስመስሎ ማቅረብ “counterfeiting” የሐሰት ንግድ መጠን በአጅጉ እየጨመረ ነው። እንደ ኢኮኖሚ ትብብርና ልማት ድርጅት (ኦኢሲዲ) መረጃ ከሆነ በዓለም አቀፍ ደረጃ የሚካሄደው አስመስሎ የማቅረብ ንግድ በመቶ ቢሊዮን ዶላር የሚገመት ዋጋ አለው። ይህ ህገወጥ ንግድ ህጋዊ የንግድ ድርጅቶችንና መንግስታትን ከማውደም ባለፈ በሸማቾች ላይ ስጋት ይፈጥራል፣ ምክንያቱም ተመሳስለው የተሰሩ ምርቶች ጥራት የሌላቸው እና አደገኛ ሊሆኑ ስለሚችሉ ነው።

ከኢኮኖሚ ተጽእኖ በተጨማሪ አስመስሎ የማቅረብ ንግድ ማህበራዊና አካባቢያዊ መዘዞችን ያስከትላል። ለስራ መጥፋት፣ ለመንግሥታት የታክስ ገቢ ኪሳራ እና የተደራጁ የወንጀል መረቦችን መደገፍ ይችላል። በተጨማሪም ተመሳስለው የተሰሩ ዕቃዎችን ማምረትና ማከፋፈል ብዙውን ጊዜ ሥነ ምግባራዊ ያልሆኑ ድርጊቶችን ያካትታል፡፡ ለአካባቢ መራቆት አስተዋፅኦ ያደርጋል።

ተመሳስለው ከሚሰሩ ምርቶች መካከል በአሁን ጊዜ የጤናው ዘርፍ ዋነኛ ተግዳሮት እየሆነ ከመጣው መካከል የፋርማሲዩቲካል ሴክተር ተጠቃሽ ነው፡፡ በዚህ ረገድ በተለይ ተመሳስለው የሚሰሩ መድኃኒቶች የአንበሳውን ድርሻ ይይዛሉ፡፡

ተመሳስለው የተሰሩ መድኃኒቶች በግለሰቦች ላይ ከባድ የጤና አደጋዎችን የሚያስከትሉና የህዝብ ጤና ሥርዓቶችን የሚያዳክሙ ጉልህ ዓለም አቀፍ ችግሮች ናቸው። በአሁን ወቅት ተመሳስለው የተሰሩ መድኃኒቶች በዓለም አቀፍ ደረጃ ተስፋፍተው የሚገኙ ሲሆን በማደግ ላይ ያሉ ሀገራትን ብቻ ሳይሆን የበለጸጉ ሀገራትን ጭምር እየጎዱ ስለመሆናቸውም መረጃዎች ይጠቁማሉ፡፡ እንደ ዓለም ጤና ድርጅት መረጃ መሠረት በአለም አቀፍ ደረጃ እስከ 10 በመቶ የሚሆኑ መድኃኒቶች ተመሳስለው የተሰሩ ሊሆኑ እንደሚችሉ ይገምታል።

ተመሳስለው የተሰሩ መድኃኒቶች የተሳሳቱ መጠኖች፣ የተሳሳቱ ንጥረ ነገሮች፣ ወይም ምንም አይነት ንቁ ንጥረ ነገሮችን ላይዙ ይችላሉ። በዚህም የተነሳ እነዚህን መድኃኒቶች መጠቀም ለህክምና አለመሳካት፣ ለመድኃኒት መቋቋም ወይም ብግርነት እንዲሁም ለሞት ሊዳርግ ይችላል፡፡

ሌላው ውስብስብ የሆነው ዓለም አቀፍ የመድኃኒት አቅርቦት ሰንሰለት ተመሳስለው የተሰሩ መድኃኒቶችን ወደ ገበያው እንዲገቡ ዕድል ይሰጣል። በተለይ ደካማ የቁጥጥር ሥርዓቶና በቂ ያልሆነ አፈፃፀም ችግሩን የበለጠ የሚያባብሱ አቀጣጣይ ነዳጆች ናቸው፡፡

ተመሳስለው የተሰሩ መድኃኒቶችን ማምረትና ማከፋፈል ብዙውን ጊዜ ከተደራጁ የወንጀል መረቦች ጋር የተቆራኘ ነው፡፡ እነዚህ የወንጀል ድርጊቶች ለሕዝብ ጤናና ደህንነት ብዙ መዘዝ ሊያስከትሉ ከመቻላቸው ባሻገር እንደ ዓ፤ለም ጤና ድርጅት መረጃ መሠረት በየአገሩ የጤናው ዘርፍ ዋነኛ ተግዳሮቶች እየሆኑ መጥተዋል።

ከዚህ በተጨማሪ ተመሳስለው የተሰሩ መድኃኒቶች መኖራቸው በጤና አጠባበቅ ሥርዓቶች ላይ ያለውን እምነት ያሳጣል፣ የታካሚውን የሕክምና ሥርዓቶች ማክበር ላይ ተጽእኖ ያሳድራል እንዲሁም ውጤታማ ባልሆኑ ወይም ደረጃቸውን ባልጠበቁ ሕክምናዎች ሕብረተቡ እንዲጎዳ ሰበብ ይሆናሉ፡፡

ይሁንና ይህን ችግር ለመከላከል ዓለም አቀፍ ጥረቶች እየተደረጉ ሲሆን፤ የዓለም አቀፍ ጤና ድርጅቶች፣ ኢንተርፖል እና የዓለም የጉምሩክ ድርጅት እንደ ዓለም አቀፍ የሕክምና ምርቶች ፀረ-ሐሰተኛ ግብረ ኃይል (IMPACT) እና የመድኃኒት ኮንቬንሽን ባሉ ተነሳሽነቶች ተመሳስለው የተሰሩ መድኃኒቶችን መስፋፋትን ለመዋጋት በጋራ እየሰሩ ይገኛሉ።

ተመሳስለው እየተሰሩ ያሉ መድኃኒቶችን ለመከላከል ቀዳሚው የሚመለከታቸው አካላት ለሕብረተሰቡ ግንዛቤ የሚሰጡ ትምህርታዊ መደረኮችን መፍጠር በተለይ ደግሞ በጤና አጠባበቅ ባለሙያዎች፣ ተቆጣጣሪዎች እና በአጠቃላይ ህብረተሰቡ ተመሳስለው ከተሰሩ መድኃኒቶች ጋር ተያይዘው ስለሚመጡ አደጋዎች ግንዛቤ ማሳደግ ይህንን ዓለም አቀፍ ችግር ለመቅረፍ ወሳኝ ነው ተብሎ ይታመናል።

በአጠቃላይ ተመሳስለው የተሰሩ መድኃኒቶች መኖር ውስብስብ እና ዘርፈ ብዙ ጉዳይ ሲሆን ይህም የህዝብ ጤናን ለመጠበቅ እና የጤና አጠባበቅ ስርዓቶችን ታማኝነት ለማረጋገጥ በሀገር አቀፍ እና በዓለም አቀፍ ደረጃ የተቀናጀ ጥረቶችን የሚጠይቅ ጉዳይ ነው።

በዚህ ረገድ የኢትዮጵያ ምግብና መድኃኒት ባለስልጣን ተመሳስለው የተሰሩ መድኃኒቶች በጤናው ዘርፍ ላይ የደቀኑትን ስጋት ለመቀነስ ብሎም ለመከላከል የሕብረተሰብ ንቅናቄዎችን ከማካሄድ በተጨማሪ ለባለሙያዎች የአቅም ማጎልበቻ ስልጠናዎችን በመስጠት እንዲሁም የመድኃኒት ቁጥጥር ስራው ከሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት ጋር በመተባበር በትጋት እየሰራ ሲሆን ሕብረተሰቡን የቁጥጥሩ ባለቤት የሚደርጉ ስራዎችንም አጠናክሮ በመስራት ላይ ይገኛል፡፡

Tel : +251-11-552-41-22
+251-11-552-41-22
P.o.box. 5681
Free call. 8482
http://www.fmhaca.gov.et/contact/
E-mail contactefda@efda.gov.et
Telegram channel link
https://t.me/ethiopianfoodanddrugauthority/

በብርሃንና ሰላም ማተሚያ ድርጅት ታተመ